

سبکهای مکانیزم دفاعی در انواع شخصیت خوددوستاندار : یک همبستگی بنیادی

Defense Styles of Narcissistic Personality Types :

A Canonical Correlation

Parirokh Dadsetan, PhD

Azad University
Tehran South Branch

Seyyede Zahra Ali Bakhshi

Academic Staff
Boomehen Payame Noor University

سیده زهرا علی بخشی

دستیار علمی
دانشگاه پیام نور بومهن

دکتر پریخ دادستان

استاد دانشگاه آزاد اسلامی
واحد تهران جنوب

Shahla Pakdaman, PhD

Shahid Beheshti University

دکتر شهلا پاکدامن

استادیار دانشگاه شهید بهشتی

Abstract

Immature defense mechanisms are often implicated in various personality disorders. This study investigated degrees of immaturity and types of defense mechanisms in a range of narcissistic personality disorders. 263 graduate and undergraduate students (156 female, 107 male) completed the Defense Style Questionnaire (DSQ, Andrews, Sing & Bond, 1993), Narcissistic Personality Inventory (NPI, Raskin & Hall, 1979), and Vulnerable Narcissistic Scale (VNS, Pimentel et al., 2004) in order to make distinction between 2 types of covert and overt narcissism. Analysis of findings showed: 1) vulnerable narcissism or covert type of narcissism was positively correlated to immature (such as devaluation) and neurotic defense mechanisms (such as pseudo-altruism), 2) grandiose narcissism or overt type of narcissism was negatively correlated with neurotic defense mechanisms and positively with immature defense mechanisms, 3) distinguishing between grandiose and vulnerable narcissism can prevent diagnostic mistakes. The implications of this distinction in the therapeutic process of such personality disorders are also discussed.

Key words: narcissism, vulnerable narcissism, grandiose narcissism, defense mechanism, canonical correlation.

Contact information : pdadsetan@yahoo.com

چکیده

مکانیزمهای دفاعی نامو نایافته در انواع اختلالهای شخصیت دیده می‌شوند. در این پژوهش، به بررسی میزان نمو نایافتگی و انواع مکانیزمهای دفاعی در طیف اختلال شخصیت خوددوستاندار پرداخته شد. ۲۶۳ دانشجوی (۱۵۶ دختر و ۱۰۷ پسر) از مقطع کارشناسی و کارشناسی ارشد با روش نمونه‌گیری خوشه‌ای انتخاب شدند و به پرسشنامه سبک مکانیزم دفاعی (DSQ؛ اندروز، سینگ و باند، ۱۹۹۳ و دو مقیاس فهرست شخصیت خوددوستاندار (NPI؛ راسکین و هال، ۱۹۷۹) و خوددوستانی آسیب‌پذیر (VNS؛ پیمنتل و دیگران، ۲۰۰۴)، به منظور متمایز کردن دو نوع خوددوستانی پنهان و آشکار پاسخ دادند. تحلیل یافته‌ها با استفاده از همبستگی بنیادی وجود رابطه بین نوع خوددوستانی و نحوه استفاده از مکانیزمهای دفاعی را مشخص کرد. تحلیل جزئی‌تر نیز نشان داد که رابطه خوددوستانی آسیب‌پذیر، با مکانیزمهای دفاعی نمونایافته و مکانیزمهای دفاعی روان‌آزرده‌وار، مثبت و معنادار، رابطه خوددوستانی بزرگ‌منش با مکانیزمهای روان‌آزرده‌وار منفی و معنادار و با مکانیزمهای نمونایافته مثبت و معنادار بود. متمایز کردن خوددوستانی به دو بخش بزرگ‌منش و آسیب‌پذیر می‌تواند از اشتباههای تشخیصی پیشگیری کند و امکان به کار بردن روشهای درمانگری مناسب را فراهم سازد.

واژه‌های کلیدی: خوددوستانی، خوددوستانی آسیب‌پذیر، خوددوستانی بزرگ‌منش، مکانیزمهای دفاعی، همبستگی بنیادی.

received : 25 May 2008

دریافت : ۸۷/۳/۵

accepted : 5 Oct 2008

پذیرش : ۸۷/۸/۱۴

مقدمه

مکانیزمهای دفاعی^۱ فرایندهای روان شناختی خودکاری هستند که از افراد در برابر اضطراب، ادراک خطر یا عوامل تنیدگی^۲ حمایت می کنند و واسطه بین واکنش در برابر تعارضهای هیجانی با عوامل تنیدگی زای درونی و بیرونی هستند. از لحاظ مفهومی و عملی، مکانیزمهای دفاعی به گروههای متفاوتی تقسیم می شوند که با سطح کنش وری^۳ دفاعی مرتبطند (DSM-IV-TR، ۲۰۰۰). تلاش مکانیزمهای دفاعی برای زدودن اندیشه های ممنوع و یا لاقط کاهش آنها از ساخت من^۴، به تثبیت ویژگیها و عادت های شخصیتی خاص منجر می شود (فروید، ۱۳۸۲/۱۹۳۶).

بر اساس یک تعریف کلی، اختلالهای شخصیت به مجموعه رفتارها و ویژگیهای شخصیتی گفته می شود که فراگیر، نامنعطف و در خلال زمان پدیدارند و منبع رنج و معلولیت کنش وری فردی به شمار می روند. در این میان، ویژگی اصلی افراد دارای اختلال شخصیت خوددوستدار^۵، الگوی فراگیر بزرگ منشی^۶، نیاز به تحسین و فقدان همدلی^۷ است که با پنج یا بیشتر از نشانه هایی که در پی می آیند، متظاهر می شود: احساس بزرگ بینانه مبنی بر مهم بودن و اشتغال ذهنی همراه با تخیلاتی مانند موفقیت، قدرت، استعداد و ... این افراد خود را افرادی استثنایی، خاص و شایسته تحسین می دانند، در روابط بین فردی، استثمارگرند و رفتارهای خودخواهانه و پر نخوت دارند. توانایی همدلی ندارند و به دیگران حسادت می ورزند (DSM-IV-TR، ۲۰۰۰). در این افراد، روابط بین فردی معمولاً به علت مشکلات ناشی از احساس محق بودن، نیاز به تحسین و عدم توجه نسبی به حساسیتهای دیگران، آسیب می بیند (دیکینسون و پینکاس، ۲۰۰۳؛ رز، ۲۰۰۱؛ پری و پری، ۲۰۰۴؛ ساچسه، ۲۰۰۷؛ شیکلرت، ۲۰۰۶). در بسیاری از موارد روابط خانوادگی آنها با مشکلات جدی همراه می شوند (لینکس، ۲۰۰۲؛ لچکار، ۲۰۰۴) و گاهی هم کاهش عملکرد حرفه ای

را به همراه دارد (سویر، رونپور، کیلمن، مولینس و واتسون ۲۰۰۱؛ مک موران، داگن، کریستوفر و هابند، ۲۰۰۷). بسیاری از پژوهشگران (مانند: گابارد، ۱۹۸۹؛ گرتسن، ۱۹۹۱؛ وینک، ۱۹۹۱؛ روویک، ۲۰۰۱؛ دیکینسون و پینکاس، ۲۰۰۳؛ کین، پینکاس و انسل، ۲۰۰۸؛ میلر، کت کمپل و پیلکونیس، ۲۰۰۸؛ لاجنر، میرسلیمی، موزر و جونز، ۲۰۰۸) این اختلال را دارای انواع متفاوت دانسته اند و پینکاس و کین (۲۰۰۴) در یک پژوهش فراتحلیلی با عنوان «برچسبیهایی برای خوددوستداری^۸»، این انواع را به دو شاخه کلی تقسیم کرده اند: نوع آشکار^۹ (خوددوستدار بزرگ منشی^{۱۰}) و نوع پنهان^{۱۱} (خوددوستدار آسیب پذیر^{۱۲}). نوع اول که با تعریف DSM-IV-TR (۲۰۰۰) بیشتر هماهنگ است، اشاره به کسانی دارد که خودبزرگ بین، متکبر، محق، استثمارگر، حسود و بی توجه به احساسها و واکنشهای دیگران هستند در حالی که نوع دوم، شامل شخصیت های خوددوستداری است که واجد فزون حساسیتی^{۱۳}، فزون مراقبتی^{۱۴}، کمروبی^{۱۵} و حتی همدلی سطحی هستند اما در باطن یک هسته پنهان انتظارهای بزرگ بینی و محق بودن دارند. قرار گرفتن ویژگیهای این افراد در سطح تخیلات، باعث می شود که توجه کمتری را جستجو کنند، ترسو و در خود فرو رفته اما حسود باشند، تنها به تأیید و تحسین بیرونی واکنش نشان دهند و سطح حرمت خود^{۱۶} در آنها از افراد خوددوستدار آشکار پایین تر (گابارد، ۱۹۸۹، گرتسن، ۱۹۹۱؛ پری و پری، ۲۰۰۴؛ میلر و دیگران، ۲۰۰۸) و خلق آنها ناشادتر باشد (رز، ۲۰۰۱).

اگر چه هر فرد منظومه ای از مکانیزمهای دفاعی را به کار می بندد، ولی در هر اختلال شخصیت، زیر مجموعه ای از مکانیزمها بر دیگر مکانیزمها غلبه دارد (میلون و دیویس، ۲۰۰۰) و تعیین این مکانیزمهاست که به متخصصان متمایل به روان پویشی^{۱۷} در تعیین نوع آسیب شناسی موجود کمک می کند (کاپلان و سادوک، ۲۰۰۳/۱۳۸۵). در سالهای اخیر برخی از مقاله های پژوهشی به بررسی ارتباط بین

1. defense mechanisms

2. stressors

3. functioning

4. ego

5. narcissistic personality disorder

6. grandiose

7. empathy

8. on the proliferation of labels for narcissism

9. overt

10. grandiose narcissist

11. covert

12. vulnerability narcissist

13. hypersensitivity

14. hypervigilance

15. shyness

16. self-esteem

17. psychodynamic

بالاترین میزان شیوع را در بین انواع رگه‌های شخصیت در جمعیت دانشجویی دارد (بشارت، قربانی و عارفی، ۱۳۸۲) و به‌رغم پیشینه قوی روان‌پویشی اختلال شخصیت خود-دوستدار و نقش مکانیزم‌های دفاعی به‌عنوان سازه مهم آن، پژوهش‌های انگشت‌شماری به بررسی رابطه بین این اختلال با مکانیزم‌های دفاعی اختصاص یافته‌اند که نتایج آنها نیز همسو نیستند.

افزون بر این، اگر پذیرش تمایز بین دو نوع اختلال شخصیت خوددوستدار واجد اعتبار باشد، بی‌توجهی و نادیده گرفتن نوع آسیب‌پذیر آن می‌تواند نه تنها عدم تشخیص خوددوستداری مرضی را در پی داشته باشد بلکه به مشتبه شدن خوددوستداری مرضی با اختلال‌هایی مانند شخصیت اجتنابی و شخصیت مرزی منجر شود (دیکینسون و پینکاس، ۲۰۰۳؛ میلر و دیگران، ۲۰۰۸).

با توجه به نقش مهم فرهنگ در اختلال‌های شخصیت (الارکون^{۱۵}، ۱۹۹۶ نقل از ریواس، ۲۰۰۱) و عدم وجود پژوهش در این رابطه در نمونه ایرانی، مطالعه حاضر به بررسی سبک مکانیزم‌های دفاعی آزمودنیها در اختلال شخصیت خوددوستدار در فرهنگ ایرانی می‌پردازد تا تشابه‌ها و تمایزهای سبک مکانیزم‌های دفاعی آزمودنیها در اختلال شخصیت خوددوستدار در این نمونه را مشخص کند. شناسایی مکانیزم‌های اخیر و بررسی اعتبار انواع سبک‌های خوددوستدارانه خواهد توانست تفاوت‌های تشخیصی را حداقل از زاویه مکانیزم‌های دفاعی مورد تأمل قرار دهد. برای رسیدن به این هدف فرضیه و سؤال زیر بررسی شدند:

- شخصیت خوددوستدار با سبک مکانیزم‌های دفاعی نمودار یافته همبستگی مثبت دارد.
- آیا بین شخصیت خوددوستدار آسیب‌پذیر و بزرگ‌منش از لحاظ سبک مکانیزم دفاعی تفاوت وجود دارد؟

مکانیزم‌های دفاعی با اختلال‌های شخصیت پرداخته‌اند (برای مثال: هایفنتیس، پاپا، وولگاری، سیافاکا، بای، الامنوس، درس و ماوریز، ۲۰۰۷؛ کرامر و جونز، ۲۰۰۷؛ سینها و واتسن، ۲۰۰۴؛ پری و پری، ۲۰۰۴). بررسی‌های متعدد نیز (باند، پری، گوتیر، گلدنبرگ، اپنهايمر و سیمند، ۱۹۸۹؛ اندروز، سینگ و باند، ۱۹۹۳) مفیدبودن پرسشنامه سبک دفاعی^۱ (DSQ) را در پیش‌بینی اختلال‌های شخصیت نشان داده‌اند. براساس پژوهش‌های انجام شده و پیشینه گسترده روان‌پویشی، به‌نظر می‌رسد که برخی از مکانیزم‌های دفاعی مانند: آرمانی‌سازی^۲، فرافکنی^۳، خیالپردازی در خود مانده^۴، سرکوبگری^۵، قدرت مطلق^۶ و نارزنده‌سازی^۷ توسط افراد خوددوستدار بیشتر به کار می‌روند (کرنبرگ، ۱۹۸۳، اختر و تامسون، ۱۹۸۲، رینزلی^۸، ۱۹۸۵ نقل از پری و پری، ۲۰۰۴).

سینها و واتسن (۲۰۰۴) نشان دادند که دفاع‌های خیالپردازانه و فرافکنی با طبقه عجیب و نامتعارف شخصیت؛ گذار به عمل^۹، دو پاره‌سازی^{۱۰}، نارزنده سازی و تفرق^{۱۱} با طبقه هیجانی شخصیت؛ و پرخاشگری فعل‌پذیر^{۱۲} و خودبیمار پنداری^{۱۳} با طبقه مضطرب شخصیت در DSM مرتبط می‌شود. میلون و دیویس (۲۰۰۰) و بلاکمن (۲۰۰۴) از جمله مؤلفانی هستند که براساس تحقیقات خود، رابطه اختلال‌های شخصیت و مکانیزم‌های دفاعی را متحول کرده‌اند. این مؤلفان بر این باورند که بین رگه‌های شخصیت و نیز در گستره بالینی بین اختلال‌های شخصیت با برخی از سبک‌های دفاعی رابطه‌ای ماندگار وجود دارد. میلون برای شخصیت خوددوستدار مکانیزم دلیل‌تراشی^{۱۴} و بلاکمن مکانیزم‌های آرمانی‌سازی، خیالپردازی، قدرت مطلق و نارزنده‌سازی را مطرح کردند. پری و پری (۲۰۰۴) رابطه مستقیم بین اختلال شخصیت خوددوستدار با مکانیزم‌های دفاعی قدرت مطلق، نارزنده‌سازی، خیالپردازی در خود مانده و فرافکنی و رابطه معکوس با سرکوبگری را نمایان ساختند. بنابراین، با وجود آنکه رگه شخصیت خوددوستدار

1. Defense Style Questionnaire
2. idealization
3. projection
4. autistic fantasy
5. repression

6. omnipotence
7. devaluation
8. Rinsley, D. B.
9. acting out
10. splitting

11. dissociation
12. passive aggression
13. hypochondriasis
14. rationalization
15. Elarcao, R. D.

روش

پژوهش حاضر، توصیفی و از نوع همبستگی است. گروه نمونه را ۲۶۲ (۱۵۶ دختر و ۱۰۷ پسر با میانگین سنی ۲۲ سال) دانشجوی دانشگاه شهید بهشتی تشکیل داد که با روش نمونه‌گیری خوشه‌ای تصادفی (از هر دانشکده یک کلاس به تصادف) انتخاب شد.

پرسشنامه سبک دفاعی (DSQ)، فهرست شخصیت خوددوستدار^۱ (NPI) و مقیاس خوددوستدار آسیب‌پذیر^۲ (VNS) ابزار این پژوهش را تشکیل دادند.

پرسشنامه سبک دفاعی (اندروز و دیگران، ۱۹۹۳) دارای ۴۰ گویه است که در مقیاس ۹ درجه‌ای لیکرت، بیست مکانیزم دفاعی را برحسب سه سبک دفاعی نمودار یافته^۳، روان‌آزرده‌وار^۴ و نمودار یافته^۵ می‌سنجد. در نمره‌گذاری این آزمون برای هر سبک دفاعی، میانگین نمره‌های مکانیزم‌های آن سبک محاسبه می‌شود. سبک دفاعی نمودار یافته شامل مکانیزم‌های والایی‌گرایی^۶، شوخ‌طبعی^۷، پیشاپیش‌گری^۸ و حذف^۹ است. مکانیزم‌های مربوط به سبک دفاعی روان-آزرده‌وار عبارتند از: امحاء^{۱۰}، دیگر دوستی کاذب^{۱۱}، آرمانی‌سازی و تشکل واکنشی^{۱۲}. سبک دفاعی نمودار یافته شامل ۱۲ مکانیزم دفاعی است: فرافکنی، پرخاشگری فعل‌پذیر، گذار به عمل، مجزاسازی^{۱۳}، بی‌ارزش‌سازی، خیال‌پردازی در خود مانده، انکار^{۱۴}، جابه‌جایی^{۱۵}، تفرق، دو پاره‌سازی، دلیل‌تراشی و بدنی‌سازی^{۱۶}. ضریب آلفای کرونباخ هر یک از سبک‌های نمودار یافته، نمودار یافته و روان-آزرده‌وار فرم فارسی مقیاس در یک نمونه دانشجویی برای کل آزمودنیها به ترتیب برابر با ۰/۷۳ و ۰/۷۴، برای دانشجویان پسر برابر با ۰/۷۴ و ۰/۷۲ و برای دانشجویان دختر برابر با ۰/۷۴ و ۰/۷۴ بود. ضریب بازآزمایی نیز با فاصله ۴ هفته برای کل آزمودنیها برابر با ۰/۸۲ و برای آزمودنیهای پسر و دختر به ترتیب

۰/۸۱ و ۰/۸۴ محاسبه شد (بشارت، ایروانی، شریفی، ۱۳۷۹).

فهرست شخصیت خوددوستدار (راسکین و هال، ۱۹۷۹) پر کاربردترین فهرست خودگزارش‌دهی از رگه‌های خوددوستداری در جمعیت بهنجار است (کانسی، ۲۰۰۳). این پرسشنامه دارای ۴۰ گویه و هر گویه شامل دو بازخورد است و آزمودنی باید یکی از این دو بازخورد را انتخاب کند. جمع نمره‌ها در هر یک از چهار بازخورد ذکر شده به‌طور جداگانه محاسبه می‌شود و در نهایت مجموع نمره‌ها، سطح خوددوستداری فرد را نشان می‌دهد.

ایمونز (۱۹۸۴) با استفاده از نمونه دانشجویان، از طریق تحلیل عاملی، چهار عامل این مقیاس را به دست آورد: استحقاق^{۱۷}/استثمار (E/E)، رهبری/اقتدار^{۱۸} (L/A)، مهتری/تکبر^{۱۹} (S/A) و خودجذب‌شدگی/خودتحسین‌گری^{۲۰} (S/S). دیکینسون و پینکاس (۲۰۰۳) ضریب آلفای کرونباخ را برای این عوامل در طیفی از ۰/۸۰ تا ۰/۸۷ گزارش کرده‌اند. همسانی درونی هر یک از عوامل این مقیاس در این پژوهش بین ۰/۶۵ تا ۰/۸۱ قرار داشت.

یافته‌های پژوهشی نشان داده‌اند که فهرست چند محوری اختلال شخصیت میلون^{۲۱} (MCMI-II) بیش از فهرست چند وجهی شخصیت مینه‌سوتا^{۲۲} (MMPI) و سایر پرسشنامه‌ها می‌تواند اختلال شخصیت خوددوستدار را ارزیابی کند (چتهام^{۲۳}، ۱۹۹۳ نقل از خواجه موگهی، ۱۳۷۳). روایی پرسشنامه NPI از طریق اجرای همزمان آن با پرسشنامه میلون در یک نمونه ۳۰ نفری تعیین شد و همبستگی معنادار ($P < 0.001$ و $r = 0.79$) به دست داد.

مقیاس خوددوستدار آسیب‌پذیر (پیمنتل، پینکاس، انسل وایت، رید و کین، ۲۰۰۴). این مقیاس شامل ۵۰ گویه و ۷ مؤلفه کلی آسیب‌پذیری خوددوستدارانه حرمت خود^{۲۴}، استثمارگری^{۲۵}، خودایثارگری-خودتقویت‌دهی^{۲۶}، خود کفایتی

1. Narcissistic Personality Inventory	10. undoing	19. Superiority /Arrogant (S/A)
2. Vulnerable Narcissistic Scale	11. pseudo-altruism	20. Self-absorption /Self-admiration (S/S)
3. mature	12. reaction formation	21. Millon Clinical Multiaxial Inventory
4. neurotic	13. isolation	22. Minnesota Multiphasic Personality Inventory
5. immature	14. denial	23. Chatham, D.
6. sublimation	15. displacement	24. narcissistic self-esteem vulnerability
7. humor	16. somatization	25. exploitiveness
8. anticipation	17. Entitlement / Exploitation (E/E)	26. self sacrificing/self-enhancement
9. suppression	18. Leadership / Authority (L/A)	

دفاعی^۱، خیالپردازی بزرگ‌منشانه^۲، اجتناب اجتماعی خود-دوستانه^۳ و انکار نیازهای شرم‌آور^۴، خشم خود-دوستانه^۵ است و آزمودنی باید پاسخ خود را در یک مقیاس ۶ درجه‌ای از نوع لیکرت که از کاملاً مخالف تا کاملاً موافق درجه‌بندی شده است، مشخص کند. میانگین نمره‌ها در هر مؤلفه بیانگر نمره آن مؤلفه و مجموع نمره‌ها نشان‌دهنده میزان خوددوستداری آسیب‌پذیر است. ضریب بازآزمایی مؤلفه‌ها بین ۰/۷۰ تا ۰/۹۳ قرار داشت. روایی پرسشنامه از طریق همبستگی آن با مقیاس خوددوستداری موری^۶ (۰/۶۲)، فزون حساسیتی خود-دوستانه سرکوویک^۷ (۰/۵۲)، مقیاس حرمت خود روزنبرگ^۸ (۰/۳۷-)، مقیاس دیدگاه اخلاقی^۹ (۰/۱۴-)، پرسشنامه سه‌برداری وابستگی (۰/۴۳)، مقیاس تجربه شرم^{۱۰} (۰/۵۵)، با مؤلفه‌های پرسشنامه سازمان‌دهی شخصیت^{۱۱} [دفاعهای ابتدایی (۰/۶)، سردرگمی هویت (۰/۶۲)، سنجش واقعیت (۰/۴۸)، پرخاشگری (۰/۳۶)، ارزشهای اخلاقی (۰/۴۵)] به‌دست آمد. اما همبستگی بین VNS و سه مؤلفه NPI (SE, SS, LA) معنادار نبود و تنها با مؤلفه EE مقیاس NPI همبستگی مثبت معنادار (۰/۳۶) داشت (پیمنتل و دیگران، ۲۰۰۴).

در این پژوهش، با استفاده از روش بازآزمایی در یک نمونه ۳۰ نفری اعتبار هر یک از مؤلفه‌ها به شرح زیر به‌دست آمد: آسیب‌پذیری خوددوستانه حرمت خود (۰/۸۴)، استثمارگری (۰/۸۶)، خود ایثارگری-خود تقویت-دهی (۰/۷۳)، خودکفایتی دفاعی (۰/۵۴)، خیالپردازی بزرگ-منشانه (۰/۹۲)، اجتناب اجتماعی و انکار نیازهای شرم‌آور (۰/۷۰) و خشم خوددوستانه (۰/۸۲).

روش آماری جهت تحلیل داده‌های این پژوهش همبستگی بنیادی^{۱۲} بود.

یافته‌ها

شاخصهای توصیفی هر یک از متغیرهای خود-دوستداری و مکانیزمهای دفاعی و ضرایب همبستگی بین

آنها که در جدول ۱ منعکس شده نشان می‌دهند:

- همبستگی مکانیزمهای نموداریافته با نموداریافته نزدیک به صفر است (۰/۰۹۲) اما هر دو مکانیزم با مکانیزم روان‌آزوده‌وار همبستگی مثبت معنادار دارند (۰/۳۲۵ و ۰/۲۷۶).

- همبستگیهای متقابل بین نمره‌های خوددوستداری و مکانیزمهای دفاعی در تمامی موارد، به جز رابطه خوددوستداری بزرگ‌منشانه با مکانیزم نموداریافته (۰/۰۰۹)، معنادار است. از بین این همبستگیها فقط همبستگی خود-دوستداری آسیب‌پذیر با مکانیزم نموداریافته از لحاظ مقدار قابل توجه است.

همبستگیهای بنیادی بین خوددوستداری و مکانیزمهای دفاعی: اولین همبستگی برابر با ۰/۵۹۳ و تبیین‌کننده ۳۵/۲ درصد واریانس مشترک، بین دو متغیر خوددوستداری با سه متغیر مکانیزمهای دفاعی است. اهمیت همبستگی بنیادی دوم کمتر است و با مقداری برابر با ۰/۲۷۲، تنها ۷/۴ درصد واریانس دو مجموعه را تبیین می‌کند. در جدول ۲، بارهای بنیادی نمره‌های خوددوستداری و مکانیزمهای دفاعی بر متغیرهای بنیادی منعکس شده‌اند و رابطه بارهای بنیادی هر مجموعه بر متغیر بنیادی همان مجموعه در شکل‌های ۱ و ۲ به تصویر کشیده شده است.

با توجه به این که واریانس تبیین شده در نخستین همبستگی بنیادی بسیار بزرگتر از واریانس مربوط به همبستگی بنیادی دوم است، باید شکل ۱ را منعکس‌کننده قسمت اعظم رابطه بین خوددوستداری و مکانیزمهای دفاعی به حساب آورد. همانطور که در شکل ۱ و جدول ۲ ملاحظه می‌شود، بار مربوط به خوددوستداری آسیب‌پذیر بسیار بیشتر از بار خوددوستداری بزرگ‌منشانه است. بنابراین، در الگوی همبستگی به‌دست آمده در این مرحله از تحلیل، سهم خوددوستداری آسیب‌پذیر بیشتر است. به عبارت دیگر در خوددوستداری آسیب‌پذیر بیشترین بار مکانیزمهای دفاعی، مختص مکانیزمهای نموداریافته است.

1. defensive self-sufficiency

2. grandiose fantasy

3. narcissistic social avoidance

4. shameful disavowal of needs

5. entitlement rage

6. Murray's Narcissism Scale

7. Serkowitz's Narcissistic-Hypersensitivity

8. Rosenberg Self-Esteem Scale

9. Visions of Morality Scale

10. The Experience of Shame Scale

11. Inventory of Personality Organization

12. canonical correlation

جدول ۱.

میانگین، انحراف استاندارد و ضرایب همبستگی نمره‌های خوددوستداری و مکانیزمهای دفاعی (n = ۲۶۳)

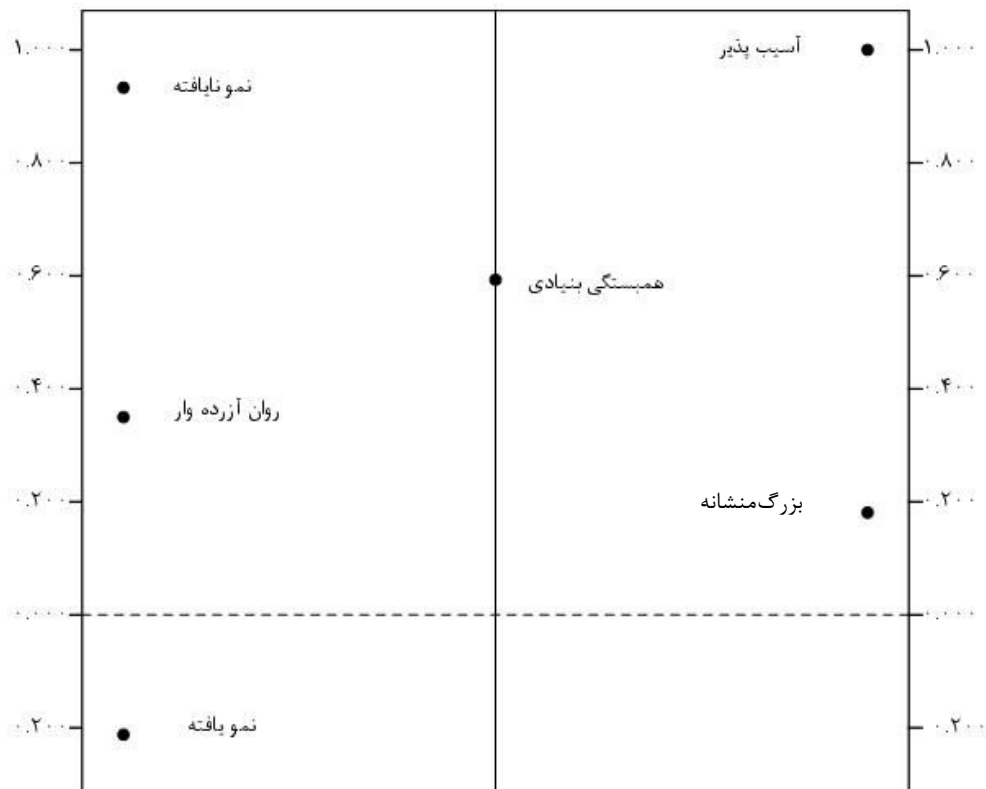
	۵	۴	۳	۲	۱	SD	M	
۱- بزرگ‌منشانه					—	۵/۰۶۰	۱۲/۵۵۹	
۲- آسیب‌پذیر				—	۰/۱۶۶**	۳۱/۵۴۴	۱۶۹/۹۴۷	
۳- نمو یافته			—	۰/۱۲۶*	۰/۰۰۹	۱/۲۸۴	۵/۷۵۶	
۴- نمو نیافتده		—	۰/۰۹۲	۰/۵۵۲**	۰/۱۶۴**	۰/۸۹۶	۴/۴۲۷	
۵- روان‌آزرده‌وار	—	۰/۲۷۶**	۰/۳۲۵**	۰/۲۱۱**	-۰/۱۷۴**	۱/۳۳۹	۵/۴۱۴	

**P < ۰/۰۱. *P < ۰/۰۵.

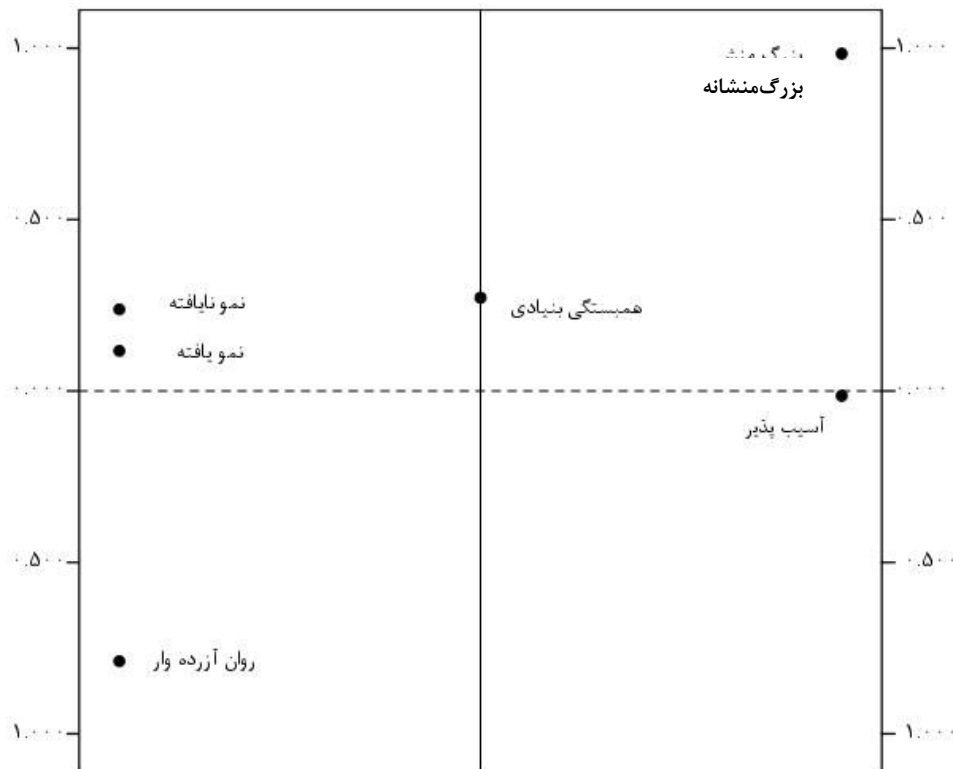
جدول ۲.

بارهای بنیادی نمره‌های خوددوستداری و مکانیزمهای دفاعی بر متغیرهای بنیادی

	بارهای بنیادی دوم		بارهای بنیادی نخست	
	مکانیزمهای دفاعی	خوددوستداری	مکانیزمهای دفاعی	خوددوستداری
بزرگ‌منشانه	۰/۲۶۸	۰/۹۸۴	۰/۱۰۷	۰/۱۸۱
آسیب‌پذیر	۰/۰۰۴	-۰/۰۱۴	۰/۵۹۳	۱/۰۰
نمو نیافتده	۰/۱۱۷	۰/۰۳۲	-۰/۲۱۲	-۰/۱۲۶
نمو یافته	۰/۲۳۸	۰/۰۶۵	۰/۹۳۳	۰/۵۵۳
روان‌آزرده‌وار	۰/۷۸۸	۰/۲۱۵	۰/۳۵۰	۰/۲۰۷

شکل ۱. نمودار بارهای بنیادی مربوط به همبستگی بنیادی نخست

شکل ۲. نمودار بارهای بنیادی مربوط به دومین همبستگی بنیادی

مکانیزمهای دفاعی و اختلال شخصیت خوددوستدار مبتنی است. نتایج از ارتباط معنادار بین سبک نمونایافته مکانیزمهای دفاعی با اختلال شخصیت خوددوستدار حکایت دارند. به این معنا که شخصیت‌های خوددوستدار از مکانیزمهای فرافکنی، پرخاشگری فعل‌پذیر، گذار به عمل، مجزاسازی، نارزنده‌سازی، خیالپردازی در خود مانده، انکار، جابجایی، تفرق، دو پاره‌سازی، دلیل تراشی و بدنی‌سازی بیشتر استفاده می‌کنند.

به دلیل آسیب‌پذیری سطح حرمت خود، این گروه از افراد نسبت به انتقاد و شکست بسیار حساسند. انتقاد باعث می‌شود که احساس سرافکندگی، پوچی و تهی بودن کنند و برای گریز از این احساس در رفتارشان اهانت، تحقیر، نارزنده‌سازی دیگران، استثمارگری و فقدان مسئولیت مشاهده شود (دیکینسون و پینکاس، ۲۰۰۳؛ رز، ۲۰۰۱؛ پری و پری، ۲۰۰۴؛ اسپری، ۲۰۰۳). گاهی به این ناکامی با خشم شدید و برون‌ریزی واکنش نشان می‌دهند و گاهی به انکار ناکامیها، نیازها و توقعاتشان می‌پردازند (دیکینسون و پینکاس، ۲۰۰۳؛ مارتینز، زیچنر، ریدی و میلر، ۲۰۰۸). کرنبرگ (۱۹۸۴) به توصیف شیوه‌های تحقیرآمیز این بیماران نسبت به افرادی که نیازهای

بار مکانیزمهای روان آزوده‌وار قابل توجه است و مکانیزمهای نمویافته بار منفی اندکی (پایین‌تر از خط‌چین در نمودار) دارند.

دومین همبستگی بنیادی با ۷/۴ درصد واریانس مشترک بین دو مجموعه، معنادار است و بیانگر زاویه‌ای متفاوت از رابطه خوددوستداری با مکانیزمهای دفاعی است. شکل ۲ نشان می‌دهد که از این زاویه دو نوع خوددوستداری بزرگ‌منشانه و آسیب‌پذیر کاملاً از هم تفکیک می‌شوند (دو طرف نقطه‌چین) و نوع خوددوستداری بزرگ‌منشانه، وقتی به‌طور کامل از آسیب‌پذیری مستقل باشد، یک رابطه معکوس بسیار قابل توجه با مکانیزمهای روان آزوده‌وار را نشان می‌دهد، استفاده از مکانیزمهای نمو نیافته نسبت به الگوی قبلی متعادل‌تر می‌شود و رابطه خوددوستداری با مکانیزمهای نمویافته به سوی یک همبستگی مثبت می‌گراید. این سبک از خوددوستداری در نمره‌های آزمون NPI دخالت دارد اما نمره‌های آزمون VNS مستقل از آن است (شکل ۲).

بحث و تفسیر

اولین یافته پژوهش بر وجود رابطه بین سبک

آسیب‌پذیر در مقایسه با نوع بزرگ‌منش به میزان بیشتری از سبک نمو نیافته و در حد کمتری از سبک نمو یافته استفاده می‌کنند.

شخصیت خوددوستدار بزرگ‌منش از سبک روان-آزرده‌وار مکانیزمهای دفاعی که شامل دیگر دوستی کاذب، آرمانی‌سازی، تشکل واکنشی و امحا است کمتر استفاده می‌کند. مک آدامز (۱۹۹۸) معتقد است که این سبک مشتمل بر ترکیبی از وابستگی به دیگران و بیان امیال شخصی است و هر چه بزرگ‌منشی بیشتر باشد احتمال استفاده از این مکانیزمها کمتر است.

این یافته‌ها با ویژگیهای شخصیتی نوع بزرگ‌منشانه مانند بی‌توجهی به احساسها و واکنشهای دیگران و سبک دلبستگی طردکننده (دیکینسون و پینکاس، ۲۰۰۳)، سلطه‌جویی (هیبارد و بانس، ۱۹۹۵ نقل از پینکاس و کین، ۲۰۰۴) و نامناسب بودن چهره دلبستگی (کرنبرگ، ۱۹۸۴) هماهنگ‌اند. به عبارت دیگر، شخصیت‌های بزرگ‌منش ضمن اجتناب از وابستگی به دیگران، سعی می‌کنند تا در روابط بین فردی امیال و نیازهای خود را مطرح نکنند چون آن را دلیل بر ضعف و کهنتری خود می‌دانند.

از سوی دیگر خوددوستدارهای آسیب‌پذیر برای بالا بردن سطح حرمت شکننده خود به آرمانی‌سازی افرادی که با آنها در ارتباط هستند، می‌پردازند. کرامر و جونز (۲۰۰۸) بر این باورند که آرمانی‌سازی دیگران یک ویژگی پنهان شخصیت‌های خود دوستدار است و نارزنده‌سازی ویژگی آشکار آنها محسوب می‌شود. افراد خوددوستدار ممکن است بین دو طیف نارزنده‌سازی و آرمانی‌سازی در نوسان باشند اما از آنجا که شخصیت خوددوستدار آسیب‌پذیر به دلیل ترس و اشتغال ذهنی می‌خواهد مورد توجه قرار گیرد به همدلی تظاهر می‌کند و این همدلی ظاهری، به منزله علاقه و نگرانی نسبت به دیگران تعبیر می‌شود. همچنین افراد واجد این شخصیت، به علت سطح پایین حرمت خود، به دیگران وابسته‌اند (کرامر و جونز، ۲۰۰۸). کوپر^۷ و مکسول^۸ (۱۹۹۵ نقل از پینکاس و کین، ۲۰۰۴) نیز خوددوستدارهای آسیب‌پذیر را افرادی قدرت زدوده و

خوددوستدارانه آنها را تأمین نمی‌کنند و حسادت را در آنها بر می‌انگیزند پرداخته است. این مؤلف نارزنده‌سازی را به عنوان وسیله‌ای برای جلوگیری از شرمساری، کهنتری و حسادت توصیف می‌کند و عقیده دارد که بیماران خود-دوستدار اغلب یک جهت‌گیری بدبینانه نسبت به دیگران دارند که در واقع به منزله فرافکنی خصومت آنهاست. این افراد تمامی صفتهای بد را برون‌فکنی می‌کنند تا خود را منزله نگه دارند (هوروویتز، ۱۹۸۹؛ ساچسه، ۲۰۰۷). بنابراین می‌توان آنها را با اصطلاح «سردی تحقیرآمیز»^۱ توصیف کرد (رایش^۲، ۱۹۳۳ نقل از پری و پری، ۲۰۰۴).

گاهی نیز فرد خوددوستدار با خیالپردازی درباره موفقیت و توانایی، تنیدگی را از خود دور می‌کند. توصیف‌های DSM-IV از این افراد «اشتغال ذهنی به خیالپردازی درباره موفقیت‌های نامحدود، قدرت، زیبایی و ...» نمایانگر وجود مکانیزم خیالپردازی در خود مانده است. چنین ویژگیها و آسیب‌پذیریهای احتمال استفاده از مکانیزمهای نمونایافته را افزایش می‌دهند و موجب می‌شوند تا مکانیزمهای نمو یافته مجال فعالیت کمتری بیابند. این یافته‌ها همسو با پژوهشهای وایلنت و مک‌کلو (۱۹۹۸) و واتسن (۲۰۰۴) است که مکانیزمهای گذار به عمل، دو پاره‌سازی، نارزنده‌سازی و تفرق را با طبقه هیجانی شخصیت مرتبط دانسته‌اند. همچنین یافته‌های این پژوهش با پژوهشهایی که ارتباط سبکهای دفاعی با اختلال‌های شخصیت (وستن^۳ و گابارد^۴، ۱۹۹۹ نقل از قربانی، ۱۳۸۲)، استفاده بزرگسالان دارای اختلال شخصیت از مکانیزمهای دفاعی نمونایافته (نوروزی، ۱۳۸۴؛ وایلنت، ۱۹۹۴، وایلنت و باند^۵، ۱۹۸۶، وایلنت و دریک^۶، ۱۹۸۵ نقل از نوروزی، ۱۳۸۴) و استفاده بیشتر بیماران با اختلال شخصیت از دفاعهای سازش‌نیافته را (پری، ۲۰۰۱) برجسته می‌کنند، همخوانی دارند.

یافته‌ها نشان دادند که خوددوستداری بزرگ‌منشانه با سبک روان آزرده‌وار مکانیزمهای دفاعی رابطه معکوس دارد در حالی که رابطه خوددوستداری آسیب‌پذیر با این سبک، مستقیم است. افزون بر این خوددوستدارهای

1. cold disdain
2. Reich, W.

3. Westen, D.
4. Gabbard, G. O.

5. Bond, M.
6. Drake, R. E.

7. Cooper, J.
8. Maxwell, N.

وابسته دانسته‌اند که از مکانیزمهای دفاعی روان‌آزرده‌وار بیشتر سود می‌جویند و دارای روابط اجتماعی محدودتر، شرم بیشتر و بالاخره ناکامیهای بیشتری در مقایسه با خوددوستدار بزرگ‌منش هستند.

به‌طور خلاصه، با توجه به یافته‌های پژوهش حاضر، افراد خوددوستدار در مواجهه با عوامل تنیدگی‌زای درونی و بیرونی از سبک نمونایافته مکانیزمهای دفاعی بیشتر استفاده می‌کنند و همین امر موجب می‌شود تا از یکسو، آسیب‌پذیری بین فردی و شخصی و از سوی دیگر، ناتوانی آنها در استفاده از مکانیزمهای دفاعی نمویافته افزایش یابد.

نتایج پژوهش حاضر، اعتبار نوع خوددوستداری آسیب‌پذیر را از طریق همگرایی با نظریه کوهات (۱۹۷۷) و پژوهشهای دیگر (مانند هندی و چک، ۱۹۹۷؛ دیکسون و پینکاس، ۲۰۰۳؛ پینکاس و کین، ۲۰۰۴؛ وینک، ۱۹۹۱؛ میلر و دیگران، ۲۰۰۸؛ کین و دیگران، ۲۰۰۸؛ لاجپر و دیگران، ۲۰۰۸) مبنی بر وجود دو نوع کلی خوددوستداری براساس کاربرد متفاوت سبک مکانیزمهای دفاعی تأیید کردند و نشان دادند که افراد خوددوستدار آسیب‌پذیر، برخلاف نوع بزرگ‌منش، نه‌تنها به صورت مستقیم از مکانیزمهای دفاعی روان‌آزرده‌وار سود می‌جویند بلکه کاربرد مکانیزمهای نمونایافته نیز در آنها بیشتر است.

بدین ترتیب ابزارهای مورد استفاده در این پژوهش از یک سو می‌توانند اختلالهایی مانند شخصیت اجتنابی و مرزی را - که در برخی از نشانه‌ها همپوشی قابل ملاحظه‌ای با اختلالهای آسیب‌پذیر و بزرگ‌منش دارند - متمایز کنند و از سوی دیگر، تشخیص دقیق خوددوستداری و پیش‌بینی صحیح فرایند درمانگری را فراهم سازند. اما از آنجا که پژوهش حاضر در جمعیت دانشجویی - که از رگه‌های شخصیتی خوددوستدار بیش از اختلال شخصیت برخوردارند - انجام شد، پیشنهاد می‌شود که در پژوهشهای بعدی از جمعیت بالینی استفاده شود.

منابع

بشارت، م.، ایروانی، م. و شریفی، م. (۱۳۷۹). رابطه سبکهای دلبستگی با انواع مکانیزمهای دفاعی. پایان‌نامه کارشناسی ارشد،

دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی دانشگاه تهران.

بشارت، م.، قربانی، ن. و عارفی، م. (۱۳۸۲). رابطه سبکهای دلبستگی با اختلالهای شخصیت. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشکده

روان‌شناسی و علوم تربیتی دانشگاه تهران.

خواجه موگهی، ن. (۱۳۷۳). تهیه فرم مقدماتی ایرانی *MCMI-II*.

پایان‌نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه علوم پزشکی ایران، انستیتو

روان‌پزشکی تهران.

فروید، آ. (۱۳۸۲). *من و سازوکارهای دفاعی*. ترجمه م. علی‌خواه.

تهران: نشر مرکز (تاریخ انتشار اثر اصلی، ۱۹۳۶).

قربانی، ن. (۱۳۸۲). روان‌درمانگری پویایی فشرده و کوتاه مدت،

مبانی و فنون. تهران: سمت.

کاپلان، ه. و. و سادوک، ب. (۱۳۸۵). خلاصه روان‌پزشکی: علوم

رفتاری-روان‌پزشکی، جلد دوم، ترجمه ن. پورافکاری. تهران: شهر

آب (تاریخ انتشار اثر اصلی، ۲۰۰۳).

نوروزی، ن. (۱۳۸۴). بررسی عامل دوگانه مقاومت و انتقال در

بیماران با و بدون اختلالات شخصیت. رساله دکتری تخصصی.

دانشگاه علوم پزشکی ایران، انستیتو روان‌پزشکی تهران.

Andrews, G., Singh, M., & Bond, M. (1993). The Defense Style Questionnaire. *The Journal of Nervous and Mental Disease*, 181 (1), 246-256.

Blackman, J. (2004). *101 defenses: How the mind shields itself*. New York: Routledge.

Bond, M. D., Perry, J. C., Gautier, M., Goldenberg, M., Openheimer, J., & Simand, J. (1989). Validating the self-report of defense styles. *Journal of Personality Disorders*, 3, 101-112.

Cain, N. M., Pincus A., & Ansell, E. B. (2008). Narcissism at the crossroads: Phenotypic description of pathological narcissism across clinical theory, social/personality psychology, and psychiatric diagnosis. *Clinical Psychology Review*, 28 (4), 638-656.

Cramer, P., & Jones J. C. (2007). Defense mechanisms predict differential lifespan change in self-control and self-acceptance. *Journal of Research in Personality*, 41 (4), 841- 855 .

448.

- Kernberg, O. (1984).** *Severe personality disorders: Psychotherapeutic strategies*. New Haven, CT: Yale University Press.
- Kohut, H. (1977).** *The restoration of the self*. New York: International Universities Press.
- Lachkar, J. (2004).** *The Narcissistic/borderline couple: New approaches to marital therapy*. New York & Hore: Brunner-Routledge.
- Links, P. S. (2002).** The role of couple therapy in the treatment of narcissistic personality disorder. *American Journal of Psychotherapy*, 56, 522-538.
- Luchner, A. F., Mirsalimi, H., Moser, C. J., & Jones, R. A. (2008).** Maintaining boundaries in psychotherapy: Covert narcissistic personality characteristics and psychotherapists. *Psychotherapy and psychology: Theory, Research, Practice*, 45 (1), 1-14.
- MacAdams, D. P. (1998).** The role of defense in the life story. *Journal of Personality*, 66 (6), 1125-1145.
- Martinez, M. A., Zeichner, M., Reidy, D. E., & Miller J. D. (2008).** Narcissism and displaced aggression: Effects of positive, negative, and delayed feedback. *Personality and Individual differences*, 44 (1), 140-149.
- McMurrin, M., Duggan, C., Christopher, G., & Huband, N. (2007).** The relationships between personality disorders and social problem solving in adults. *Personality and Individual differences* 42 (1), 145-155.
- Miller, J. D., Keth Kampell, H. W., & Pilkonis, P. A. (2008).** An examination of the factor structure of Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders, (4th ed), narcissistic personality disorder criteria: One or two factors? *Comprehensive Psychiatry*, 49 (2), 141-145.
- Cramer, P., & Jones, J. C. (2008).** Narcissism, identification, and longitudinal change in psychological health: Dynamic predictions. *Research in personality*, Article in press.
- Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders Text Revised (2000).** Washington, D. C : The American Psychiatric Association.
- Dickinson, K. A., & Pincus, A. L. (2003).** Interpersonal analysis and vulnerable narcissism. *Journal of Personality Disorders*, 17 (3), 188-207.
- Emmons, R. A. (1984).** Factor analysis and construct validity of the narcissistic personality inventory. *Journal of Personality Assessment*, 48, 291-299.
- Gabbard, G. O. (1989).** Two subtypes of narcissistic personality disorder. *Bulletin of the Menninger Clinic*, 53, 527-532.
- Gersten, S. P. (1991).** Narcissistic personality disorder consists of two distinct subtypes. *Psychiatric Times*, 8, 25-26.
- Hendin, H. M., & Cheek, J. M. (1997).** Assessing hypersensitive narcissism: A reexamination of Murray's Narcissism Scale. *Journal of Research in Personality*, 31, 588-599
- Horowitz, M. (1989).** Clinical phenomenology of narcissistic pathology. *Psychiatric Clinics of North America*, 12, 553-570.
- Hyphantis, T., Pappa, N., Voulgari, P., Sifaka, V., Bai, M., Alamanos, Y., Drosos, A., & Mavreas, V. (2007).** Clinical features and personality traits associated with psychological distress in systemic sclerosis patients. *Journal of Psychosomatic Research*, 62 (1), 47-56.
- Kansi, J. (2003).** The Narcissistic Personality Inventory: Applicability in a Swedish population sample. *Scandinavian Journal of Psychology*, 44, 441-

- 17, 435-447.
- Sachce, R. (2007).** Dysfunctional interactional styles of clients with narcissistic and histrionic personality disorders. *European Psychiatry* 22 (1), 50-59.
- Shiklert, C. J. (2006).** Endangered by interpretations: Treatment by attitude of the narcissistically vulnerable patient. *Psychoanalytic Psychology*, 23 (1), 30-42.
- Sinha, B. K., & Watson, D. C. (2004).** Personality disorder clusters and Defense Style Questionnaire. *Psychology and Psychotherapy: Theory, Research and Practice*, 77, 55-66.
- Soyer, R. B., Rovenpor, J. L., Kopelman, R. E., Mullins, L. S., & Watson, P. J. (2001).** Further assessment of the construct validity of four measures of narcissism: Replication and extension. *Journal of Psychology*, 135, 245-258.
- Sperry, L. (2003).** *Handbook of diagnosis and treatment of DSM-IV-TR personality disorder*. New York: Brunner-Routledge.
- Vaillant, G. E., & McCullough, L. (1998).** The role of ego mechanisms of defense in the diagnosis of personality disorders. In J. A. Baron (Ed.), *Making diagnosis meaningful: Enhancing evaluation and treatment of psychological disorders*. (pp. 139-158). Washington, DC: American Psychological Association.
- Wink, P. (1991).** Two faces of narcissism. *Journal of Personality and Social Psychology*, 61, 590-597.
- Millon, T., & Davis, R. (2000).** *Personality disorders in modern life*. New York : Wiley.
- Perry, J. C. (2001).** A pilot study of defenses in psychotherapy. *Journal of Nervous and Mental Disease*, 189, 651-660.
- Perry, J. D. C., & Perry, J. Ch. (2004).** Conflicts, defenses and the stability of narcissistic personality features. *Psychiatry* , 67 (4), 310-330.
- Pimentel, C. A., Pincus, A. L., Ansell, E. B., White, C., Uliaszek, A., Wright, A. G., Reid, J. J., & Cain, N. M. (2004).** *Initial derivation and validation of the Vulnerable Narcissism Scale*. Paper presented at the annual meeting of the American Psychological Association, Honolulu, Hawaii.
- Pincus, L., & Cain, N. M. (2004).** *On the proliferation of labels for narcissism: A Review and recommendations*. The Pennsylvania State University.
- Raskin, R. N., & Hall, C. S. (1979).** A narcissistic personality inventory. *Psychological Reports*, 45, 590.
- Rivas, L. (2001).** Controversial issues in the diagnosis of narcissistic personality disorder. *Journal of Mental Health Counseling*, 23, 22-36.
- Rose, P. (2001).** The happy and unhappy face of narcissism. *Personality and Individual Differences*, 33, 391-397.
- Rovik, J. O. (2001).** Overt and covert narcissism: Turning points and mutative elements in two psychotherapies. *British Journal of Psychotherapy*,